

Vicent Sanchis

Una llengua tercermundista

La Generalitat valenciana dedicà a l'ús i l'ensenyament del català, durant l'any 1987, una quantitat tercermundista per a una llengua que alguns, inclosos destacats membres d'aquest govern, volen de la mateixa casta. Ben mirat, i sospesat, els 3.000 milions invertits en la història són d'una misèria que espanta. Només poden semblar una quantitat decent a aquells que estan per complir l'expedient o als que amaguen una política genocida des de posicions pretesament progressistes, emparats per les sigles d'un partit que encara manté el qualificatiu de socialista.

3.000 milions són una almoïna miserable, si es comparen amb els recursos que destinen a idiomes en perill governs conseqüents amb una recuperació que no pot ser miraculosa. Com no ho és el procés d'anorreament que l'afecta. Quan un valencià afirma que la llengua que ell parla, des d'on es mira el món, és inútil, tan inútil i tan poc eficaç que més val que el seus fills n'apreguen una altra, reproduceix uns esquemes calculats, escampats i imposats per una política que no té res a veure amb els miracles, i que és capaç de dedicar a una estratègia de defensa, centrada en la conservació de territoris tan africans com ho són Ceuta i Melilla, la quantitat de 700.000 milions de pessetes (pressupost del Ministeri de Defensa per al 1986).

Des que els valencians van aprovar el seu estatut d'autonomia, el seu govern només ha dedicat 7.500 milions per reduir l'efecte d'una assimilació lingüística que el govern de l'estat continua d'una manera ben conscient. ¿Quina és la política de Renfe, la de Tabacalera, la de les delegacions dels ministeris, la de TVE o la Radio Nacional —la més nacional de totes— respecte a l'idioma propi dels valencians?

¿Quants diners ha dedicat el govern de l'estat ha fet complir la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, una llei aprovada per les Corts valencianes, que també són estat? Qualsevol intent de dur el català a les instàncies governades a València des de Madrid, com ara l'administració de justícia, han anat a càrrec dels valencians, del govern d'aquest país. I, a part de pagar la defensa de Ceuta i Melilla, els valencians paguem, també, les emissions que ens arri-

ben ací en l'idioma de Madrid, perquè a Madrid les puguen veure un pèl més de cents que si les pagaren només ells. ¿Què ens costa als valencians TVE cada any? És difícil destriar-ho, però, sense anar més lluny, a la direcció de Renfe a València li ha costat cinc anys canviar en els marcadors elèctrics *Jativa* per *Xàtiva*. A la Guinness, amb bons mèrits.

Un cert nacionalisme primari comença a escampar la brama que en aquest país no hi haurà obres vials i hidrogràfiques serioses fins que plantem cara al govern de l'estat, és a dir, a l'estat. Diu la brama que els valencians ens ofeguem cada tardor, que les taronges de Marroc passen per on volen i que som el tap del trànsit europeu perquè ací no clama ningú i roda la bola a la valenciana. De qualsevol manera, doncs, sempre que siga malament.

Aquest sentiment primari, amb més raó que un sant i amb més poca traça que el país mateix, es veu afavorit per mitjans de comunicació i per opcions polítiques que només demanarien a l'estat entrada de tribuna per al pròxim 23-F. Mitjans de comunicació i opcions polítiques que, amb l'etiqueta de ser més allò que ningú —més pares que ningú, més homes que ningú, més fallers que ningú, més valencians que ningú i més espanyols que ningú— ara critiquen destructivament els paupèrrims i malavinguts 3.000 milions que la Generalitat dedicà l'any passat a fer més dolça l'agonia de l'idioma. Perquè, mentre si guen 3.000 milions, ací no hi ha idioma com tampoc no hi ha país, no hi ha reestructuració del territori, les inundacions seran tan tercermundistes com els míseros 3.000 milions, i ens ofegarem cada tardor perquè ningú clamarà com cal.

3.000 milions són un insult. I la veu que protesta des de València contra aquests tres mil milions, com demanant que els dediquen a infanteria lleugera destinada a Ceuta o a Melilla, és molt més que això. L'actitud d'un individu/a que afirma a un valencià que el seu idioma és inútil —¿tan inútil com ell mateix?— és més perillosa que un insult. I demana estratègies més intel·ligents que la simple contestació periodística. □